

Psalmer ikke findes i de brugelige Psalmebøger, er i det mindste det halve Arbejde om saa klar useilbarlig spildt. Saa gaae de nemlig med deres lille indheftede Samling, som de have faaet som Confirmanter, og med Erindringer om dem, de have lært udenad, ud i Verden; og om saa klar er den lille Bog forkastet eller opslidt, og det ene Vers gaaet dem af Minde efter det andet; og naar de saa komme hjem til Fædrenehuset, efter at have tjent i nogle Aar, maaskee efterat have gjort Krigstjeneste, eller dog tilbage til den Egn, hvor de før vare tilstede, saa finde de der en Psalmebog, som Præsten af gode Grunde ikke har anvendt synderlig Flid paa at gjøre dem bekendte med, fordi han idetmindste ikke vilde give dem en Steen istedetfor Brød, og saa synges der nogle Psalmer i Kirken, som slet ikke forekomme dem at være sungen for deres Bugge, som ere fremmede og altså boglærde for dem.

Der er nemlig for Dieblisset i Danmark, som en Følge af de Foranstaltninger, der ere udgaaede fra den souvereine Regjering, 4 brugelige Psalmebøger: underligt nok 4, nærmest som Virkning af, at man vilde have Genhed; da Enevoldsmagten var indført, stod det for Regjeringen, — hvad der saa tidt staaer for en Regjering, naar et nyt System indføres, — at dette nu ogsaa maatte gennemføres indtil de yderste Enkeltheder af den verdslige Magt, saa at denne endogsaa paa det kirkelige Gebeet maatte gjøres gjældende, saavidt som nogenlunde muligt. Ogsaa bragte Christian den Femtes Dage blandt meget andet Godt og Dygtigt, — men Altsammen i Retningen af Genhed og Gensformighed, udgaaende fra den høieste Myndighed af, — saa bragte Christian den Femtes Regjering blandt Andet ogsaa den første tvungne og befalede Psalmebog

i Kongeriget Danmark. Det var Kingos Psalmebog, og, det forstaaer sig, naar man tvinges til noget saa Godt, saa kan man lettere berolige sig, og det danske Folk beroligede sig ogsaa. Den blev ved Kongebud indført i Danmark og Norge omtrent 1699. Og en Menneskialder senere, saa blev, ikke længere saaledes ved ubetinget Kongebud, en ny Psalmebog indført, som ligeledes udmærkede sig, maaskee meest af dem alle, den, hvori Kingos Psalmer vare benyttede, og nye Psalmer af en anden Digter (Brorson) vare optagne, som dengang næsten fordunklede hans Rygte, skøndt han ikke overgik ham: det var den Pontoppidanste 1740. Saa kom 1778, om jeg mindes ret, den tredje Psalmebog, den saakaldte Guldbergske, der heller ikke blev befaleet, men som blev tilladt at indføres, og som kun blev indført i Rigsstæderne. Og saa kom endelig ved Aarhundredets Udgang, ja ret som til Jubel-Aaret om den Kingoske Psalmebog og om, at Danmark et Aarhundrede iforveien havde haft en Psalmedigter, hvem det hændtes, hvad ikke hændtes mange af vore Digtere og Tælere, at blive oversat paa Svensk og paa Tydsk, paa Islandsk og paa Latin — saa kom, om jeg mindes ret, 1799 en Psalmebog, som ikke, det jeg veed, er bleven oversat paa noget europæisk Sprog, hvis digteriske Gaver ikke skal bringe fremmede Folk til at misunde os, hvad her er blevet sunget, men som det forekommer mange flere end mig, en temmelig kold, prosaisk Omskrivning af Dogmatiken, hvori der til Nød fandtes saa megen Poesi, som, fordi den er indeholdt i Christendommens Grundsandheder, nødvendigviis maatte blive der, naar det Hele ikke skulde blive til uchristelig Snaf fra Først til Sidst. Og den er der ganske særdeles holdt Haand over.